

ความเป็นมา และความสำคัญของปัญหา

ปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชน ข้อ ๒๖ มีใจความว่า "มนุษย์ทุกคนมีสิทธิในการศึกษา การศึกษาต้องให้เปล่าอย่างน้อยในชั้นประถมศึกษา และการศึกษาขั้นมูลฐานคือการประถมศึกษาต้องเป็นการศึกษาภาคบังคับ การศึกษาทางเทคนิค และอาชีพ จะต้องเปิดให้แกทุกคนทั่วไป และการศึกษาขั้นสูงขึ้นก็จะต้องเปิดโอกาสให้แกทุกคน เท่าเทียมกัน ตามมูลฐานแห่งคุณวุฒิ "๑

ตามสิทธิมนุษยชน ข้อ ๒๖ นี้ ทุกคนมีสิทธิที่จะได้รับการศึกษาเท่าเทียมกันหมด มิได้มีการยกเว้น แต่พระราชบัญญัติประถมศึกษา พุทธศักราช ๒๔๑๔ ใ้ระบุว่า "บังคับให้เด็กทุกคนเข้าเรียนตั้งแต่อายุ ๗ - ๑๔ ปีบริบูรณ์ ยกเว้นเด็กพิการแขนขาด หักสองข้าง เด็กปัญญาอ่อน เด็กหูหนวก ตาบอด ไม่ต้องเข้าเรียน " ตลอดเวลาที่ผ่านมา เด็กพิการอันมีเด็กปัญญาอ่อน เด็กหูหนวก ตาบอด แขนขาด ยังถูกปล่อยไว้มิได้รับการเอาใจใส่ให้ได้รับการศึกษาแต่ประการใด เด็กพิการเหล่านี้จึงเป็นภาระที่สังคมต้องให้ความอนุเคราะห์ ช่วยเหลือ เพราะไม่สามารถช่วยตนเองได้ตลอดไปตามลำพังทั้งในด้านการดำรงชีวิต และอาชีพ

ต่อมาเมื่อผู้เล็งเห็นข้อบกพร่องที่จะปล่อยให้คนพิการ ซึ่งนับวันก็จะเพิ่มจำนวนมากขึ้นทุกทีเหล่านี้เป็นคนไร้การศึกษา เป็นภาระของสังคม จึงได้มีการจัดตั้งโรงเรียนเพื่อการศึกษาแก่คนพิการขึ้น การศึกษาที่จัดให้แกคนพิการนี้เรียกว่า " การศึกษาพิเศษ "

๑ ภาณุจนา ตันตินันท์, "การใช้โสตทัศนูปกรณ์ในโรงเรียนคนหูหนวก", (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบัณฑิต แผนกวิชาโสตทัศนศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย,

ความหมายของการศึกษาพิเศษ ^๑ (Special Education)

การศึกษาพิเศษ หมายถึงการจัดการศึกษาที่จัดให้แก่เด็กนอกระดับ (Excep-
tional Child) ซึ่งหมายถึงการศึกษาที่จัดให้แก่เด็กที่มีลักษณะต่อไปนี้

- ๑. เด็กนอกระดับทางกาย ไคน้ เด็กตาบอด หูหนวก หูตึง พูดติดอ่าง ลมบ้าหมู
- ๒. เด็กนอกระดับทางความประพฤติทางสังคม เช่น เด็กพิการ
- ๓. เด็กนอกระดับทางสติปัญญา เช่น เด็กปัญญาอ่อน หรือเด็กที่มีความฉลาดสูงกว่า

เด็กปกติมากๆ (Gifted Child)

การศึกษาพิเศษสำหรับเด็กเหล่านี้ อาจหมายถึงโรงเรียนพิเศษ ชั้นพิเศษ สถาน-
สงเคราะห์ สถาบันจิตวิทยา ครูซึ่งได้รับการศึกษาอบรมพิเศษ หลักสูตรพิเศษ รายการสอน
พิเศษ กิจกรรมพิเศษ หนังสือ และอุปกรณ์พิเศษ วิธีการสั่งสอนอบรมพิเศษ การศึกษาราย-
บุคคลพิเศษ และบริการสังคมสงเคราะห์ เป็นต้น ทั้งนี้ตามความจำเป็นในการจัดกิจกรรม
การเรียนการสอนที่เหมาะสมให้แก่เด็กแต่ละคน

การจัดการศึกษาพิเศษ ^๒ มีหน้าที่ ๒ ประการ คือ

- ก. การสอน ซึ่งต้องใช้เทคนิคการสอนเฉพาะ
- ข. การให้การรักษา เป็นการพยายามบำบัดความพิการของผู้นั้นให้หมดไป

^๑ นัตดา ธีรวัชรศิริ, "เด็กที่มีระดับสติปัญญาต่ำ" (กองการศึกษาพิเศษ
กรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ, ๒๕๒๑), หน้า ๒

^๒ Jackson, Stephan , Special Education in England and Wales,
(Oxford University Press , 1966) p.5

จุดมุ่งหมายในการจัดการศึกษาพิเศษ

การจัดการศึกษาพิเศษนั้นมีจุดมุ่งหมายโดยทั่วไป ๑ ๕ ประการดังนี้

๑. เพื่อให้คนพิการได้มีโอกาสรับสิทธิทางการศึกษาตามควรแก่ศักยภาพ เช่นเดียวกับสังคมทั่วไป

๒. เพื่อจัดหลักสูตรให้เหมาะสมแก่คนพิการ ในการดำรงชีวิตของเขาในอนาคต

๓. เพื่อให้คนพิการมีสุขภาพทางกาย และทางจิตดี

๔. เพื่อช่วยให้คนพิการได้ประสบผลสำเร็จในด้านการศึกษา และมีชีวิตอย่างมีความสุข

๕. เพื่อช่วยให้คนพิการมีความต้องการที่จะอยู่ร่วมกับคนปกติ ไม่แยกตัวออกจากสังคม

๖. เพื่อพัฒนาความรู้จักตัวเองของคนพิการ

การศึกษาของคนพิการในประเทศไทย

ประเทศไทยได้จัดการศึกษาให้แก่คนพิการหลายประเภท เช่น ปัญญาอ่อน เด็กเรียนช้า หูหนวก ตาบอด พิการแขนขา ฯลฯ การจัดให้การศึกษาแบ่งออกเป็น ๒ ประเภทคือ รัฐบาลจัดเอง และอีกประเภท มูลนิธิเป็นผู้จัด ได้แก่ ปัญญาอ่อน ตาบอด พิการแขนขา ฯลฯ เหล่านี้ทางมูลนิธิฯ แต่ละแห่งจัดทำขึ้น แต่ได้รับการสนับสนุนจากรัฐบาล โดยส่งครูสังกัดกองการศึกษาไปช่วยสอนในโรงเรียนเหล่านี้

^๑Jardan , Thomas E , The Exceptional Child , (Columbus , Ohio , Charles E. Merrill Books , Inc. , 1962) p.89- 96

คนปัญญาอ่อน

ในสหรัฐอเมริกา คนปัญญาอ่อน คือ บุคคลที่มีระดับสติปัญญาต่ำกว่าแบบทดสอบ- สติปัญญามาตรฐาน จากการศึกษาที่ไม่สามารถช่วยเหลือตัวเองได้ แต่อาจบำบัดสาเหตุที่ทำให้ เกิดเป็นปัญญาอ่อนในภายหลัง เขาอาจจะพัฒนาความสามารถของตัวเองได้ตามวัยที่เพิ่มขึ้น

ในบรรดาเด็กที่กำลังศึกษาเล่าเรียนอยู่ในโรงเรียนนั้น จะมีเด็กจำนวนหนึ่งที่ เรียนไม่ทันเพื่อน ไม่เข้าใจเพื่อน ไม่รู้เรื่อง ทำงานตามที่ครูสั่งไม่ได้ คิดเลขไม่เป็น อ่านหนังสือไม่ออก ฯลฯ เด็กเหล่านี้ก่อให้เกิดปัญหาใหญ่ในวงการศึกษาระดับประเทศไทย คือ การสอบตกซ้ำชั้นปีละมากๆ โรงเรียนและครูผู้สอน ก็มีปัญหาวาดูควรจะจัดการสอน หรือจัดชั้นให้แก่เด็กเหล่านี้เพียงไร นักวิจัย และนักวิจารณ์ก็สรุปว่าเป็นความสูญเสียเปล่า อย่างมาก ควรเรียกใช้ หลายคนว่าเป็นความรับผิดชอบของโรงเรียน หรือของผู้บริหาร คำนการจัดการศึกษา พ่อแม่ ผู้ปกครองก็ร้อนใจ จะให้จัดการบริการพิเศษให้โรงเรียน บางแห่ง หรือครูบางคนก็พยายามจะแก้ไขปัญหานี้ ก็จัดเพิ่มเวลาสอนพิเศษแบบกวดวิชา ให้แก่เด็ก ซึ่งส่วนมากก็มักเป็นการเสียเวลา และเสียแรงเปล่า เพราะครูเหล่านั้นไม่ ได้ศึกษาให้เข้าใจธรรมชาติของเด็กอย่างแท้จริง โดยเฉพาะเด็กบางคนก็เป็นเด็กประ- เภทที่มีสติปัญญาจำกัดมาก จะเรียนรู้ได้อย่างไรก็ไม้อาจจะเรียนให้ทันเพื่อนส่วนใหญ่ได้ คังใจครู นักเขาคูก็อาจทอดลอย เด็กถูกทอดทิ้ง เด็กเรียนซ้ำประเภทก้าวร้าวระราน ผู้อื่น อาจเติบโตเป็นอันธพาล ประเภทคอยตามคนอื่นก็อาจเป็นเหยื่อของคนฉลาด เป็น เครื่องมือของคนชั่ว เป็นเครื่องมือประกอบอาชญากรรม ด้วยความรู้เท่าไม่ถึงการณ์ คังปรากฏในสถิติของกรมราชทัณฑ์ และกรมประชาสงเคราะห์

ปัญหาอาชญากร และปัญหาหิงโสเกติ ซึ่งมีสถิติยืนยันแน่นอนว่า ส่วนใหญ่เป็น ปัญหาของคนปัญญาอ่อน ซึ่งโยงไปสู่ปัญหาบางประการในด้านการศึกษา เช่น ปัญหานักเรียน สอบตกซ้ำชั้น เรียนไม่ทันเพื่อน เรียนไม่เข้าใจ เรียนไม่รู้เรื่อง เรียนไม่ไหว จนใน ที่สุดต้องออกจากโรงเรียนไปกลางคันเป็นจำนวนมากนั้น เป็นปัญหาที่ผู้เกี่ยวข้องในวงการ-

ศึกษาทุกคนจะต้องขบถัด ศึกษาหาทางแก้ และจัดดำเนินการให้เหมาะสม เพื่อให้บังเกิดผลที่พึงปรารถนา ใหญ่ประมาณในการลงทุนของรัฐได้ผลคุ้มค่า อย่างน้อยก็เพื่อช่วยเหลือเด็กให้ได้รับโอกาสในการศึกษาอย่างเต็มที่เท่าเทียมกัน ช่วยให้พ่อแม่ ผู้ปกครองเกิดความเข้าใจ และมีเจตคติที่ถูกต้อง ไม่เคียดแค้นคิดรบนปฏิบัติในทางที่ไม่ถูกไม่ควร จึงควรจะได้มีการศึกษาค้นคว้าหาความรู้ในเรื่องการศึกษาสำหรับเด็กปัญญาอ่อนกันให้แพร่หลายมากยิ่งขึ้น

จุดมุ่งหมายของหลักสูตรสำหรับเด็กปัญญาอ่อน

หลักสูตรสำหรับเด็กปัญญาอ่อนระดับพอฝึกได้ มีจุดมุ่งหมายให้เกิดผลแก่ผู้เรียนดังนี้

๑. รู้จักช่วยตัวเองได้
๒. รู้จักรักษาสุขภาพอนามัยของตนเอง
๓. รู้จักเล่น และอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้
๔. สามารถนับเลข รู้จักค่าของเงิน และอ่านข้อความง่ายๆ ที่จำเป็นแก่การดำรงชีพได้บ้าง
๕. รู้จักทำงาน และใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์
๖. รู้จักปรับตัวให้เข้ากับคนปกติได้
๗. รู้จักประกอบสัมมาชีพ มีรายได้ช่วยแบ่งเบาภาระของครอบครัว

หลักสูตรประถมศึกษาสำหรับเด็กกลุ่มพิเศษ พุทธศักราช ๒๕๒๑ กระทรวงศึกษาธิการ

หลักสูตรประถมศึกษาสำหรับเด็กกลุ่มพิเศษนี้ เป็นการศึกษาที่จัดให้แก่เด็กที่มีระดับสติปัญญาต่ำกว่าปกติ ระดับพอเรียนได้ และพอฝึกได้ หรือที่เรียกว่า เด็กปัญญาอ่อน ซึ่งไม่สามารถเรียนรู้ทางด้านวิชาการได้เท่าเทียมกับเด็กปกติ แต่อาจมีความสามารถในด้านการใช้มือทำงานให้เกิดประโยชน์ได้ตามสมควร ถ้าได้รับการฝึกอบรมที่ถูกต้อง ประสพการณ์ทั้งหมดที่จัดไว้ตามลำดับขั้นตอนในหลักสูตร เป็นไปเพื่อสนองความต้องการ

อันจำเป็นของเด็กประเภทนี้ให้สามารถใช้ความสามารถอันจำกัด และความถนัดที่มีอยู่ได้อย่างเต็มที่ ทั้งนี้เพื่อให้เด็กได้รับความเสมอภาคในโอกาสทางการศึกษา และเพื่อให้สามารถดำรงชีวิตอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้โดยไม่เพิ่มภาระแก่สังคม และประเทศชาติอย่างเกินความจำเป็น

หลักสูตรประถมศึกษาสำหรับเด็กปัญญาอ่อน มีหลักการสำคัญดังนี้

- ๑. เป็นการศึกษาสำหรับเด็กปัญญาอ่อนโดยเฉพาะ
- ๒. เป็นการศึกษาที่มุ่งให้เด็กปัญญาอ่อนนำไปใช้ประโยชน์ในการดำรงชีวิต เช่น การปรับตัวให้เข้ากับผู้อื่น การช่วยเหลือตนเอง การรักษาความปลอดภัย การทำงานให้เกิดประโยชน์ และการหารายได้ใน การดำรงชีพ เป็นต้น
- ๓. มุ่งที่จะฟื้นฟูสมรรถภาพด้านสังคม อารมณ์ ร่างกาย และปัญญา เพื่อให้เด็กปัญญาอ่อนสามารถใช้ศักยภาพของตนเองให้เป็นประโยชน์ได้มากที่สุด

สิทธิของบุคคลปัญญาอ่อน

สิ่งที่สำคัญที่สุดในยุคนี้คือ การผสมผสานบุคคลปัญญาอ่อนให้มีส่วนร่วมในกิจกรรมต่างๆ ร่วมกับบุคคลปกติทั่วไปในสังคมให้มากที่สุดที่จะทำได้ แทนการที่จะแยกเขาออกไปเสียอยู่นอกวงการ ถ้าสังคมยอมรับ และให้โอกาสเขามีส่วนร่วมด้วย ย่อมจะบันดาลให้อรรถภาพของเขาประสบผลสำเร็จอย่างงดงาม

ทั่วโลกในปัจจุบันนี้ถือว่าบุคคลปัญญาอ่อนไม่ใช่ผู้ป่วย ดังนั้นบุคคลปัญญาอ่อนควรมีสิทธิเท่าเทียมคนปกติ ในการประชุมสัมมนาสันติภาพสากล สมาคมเพื่อบุคคลปัญญาอ่อนแห่งโลก ครั้งที่ ๕ ณ เมืองเยรูซาเล็ม เมื่อเดือนตุลาคม ๒๕๐๓ ได้มีการร่างสิทธิของบุคคลปัญญาอ่อน ๘ ข้อ และองค์การสหประชาชาติได้ทำการรับรองเมื่อวันที่ ๒๐ ธันวาคม ๒๕๐๓ ได้ประกาศสิทธิบุคคลปัญญาอ่อน ดังนี้

- ๑. บุคคลปัญญาอ่อนมีสิทธิเท่าเทียมกับบุคคลอื่น
- ๒. บุคคลปัญญาอ่อนมีสิทธิที่จะได้รับการรักษาพยาบาล การฝึกฝนให้ปรับตัวได้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้

๓. บุคคลปัญญาอ่อนมีสิทธิที่จะได้รับความมั่นคง และมีสิทธิที่จะประกอบอาชีพใด ๆ ได้ เช่นเดียวกับบุคคลอื่น ตามกำลังความสามารถของเขา

๔. บุคคลปัญญาอ่อนควรอยู่กับครอบครัวของตนเอง หรือผู้เลี้ยงดูมา และควรมีส่วนร่วมในชีวิตสังคมด้วย ครอบครัวซึ่งบุคคลปัญญาอ่อนอาศัยควรได้รับความช่วยเหลือ กรณีที่บุคคลปัญญาอ่อนจำเป็นต้องรับการรักษายาบาลจากสถาบันใดสถาบันหนึ่ง บุคคลปัญญาอ่อนควรที่จะได้รับการรักษายาบาลเช่นเดียวกับบุคคลธรรมดามากที่สุดเท่าที่จะเป็นไปได้

๕. บุคคลปัญญาอ่อนมีสิทธิที่จะมีผู้ดูแลที่เหมาะสม เพื่อป้องกันรักษาชีวิต และผลประโยชน์ของตน

๖. บุคคลปัญญาอ่อนมีสิทธิที่จะได้รับการคุ้มครองป้องกันให้พ้นจากการเสียประโยชน์ และการกระทำต่าง ๆ ซึ่งมีผลลดคุณค่าของตน กรณีถูกฟ้องร้องเกี่ยวกับคดีใด บุคคลปัญญาอ่อนมีสิทธิที่จะได้รับการพิจารณาตามกฎหมาย โดยมีการยอมรับสภาพความรับผิดชอบทางจิตใจ

๗. กรณีที่บุคคลปัญญาอ่อนไม่สามารถใช้สิทธิของตนได้เนื่องจากเหตุแห่งความผิดปกติของตน จำเป็นต้องจำกัด หรือห้ามใช้สิทธิทั้งสิ้นดังกล่าวข้างต้น มีข้อระบุดังกฎหมายในวิธีการจำกัดหรือห้ามใช้สิทธินั้น ๆ เพื่อประกันมิให้เกิดการเอาเปรียบขึ้น วิธีการที่กล่าวมาต้องใช้การประมาณความสามารถทางด้านสังคมของบุคคลปัญญาอ่อนโดยผู้เชี่ยวชาญที่มีความสามารถทางด้านนี้โดยเฉพาะเป็นหลัก และจะต้องมีการพิจารณาใหม่เป็นระยะ ๆ อย่างสม่ำเสมอ ในกรณีดังกล่าวบุคคลปัญญาอ่อนมีสิทธิที่จะอุทธรณ์ต่อผู้มีอำนาจเหนือกว่าได้

จากสิทธิ ๗ ข้างกล่าว จะเห็นได้ว่าทั้งโลกเขายอมรับบุคคลปัญญาอ่อนเข้าไว้ในสังคมกันแล้ว ถึงเวลาแล้วที่สังคมเราควรจะได้พิจารณา และให้ความเป็นธรรมแก่-

บุคคลปัญญาอ่อน โดยให้เขามีสิทธิเท่าเทียมบุคคลปกติอื่นๆบ้าง โดยเฉพาะอย่างยิ่งใน สิทธิด้านการศึกษา และสิทธิที่จะประกอบอาชีพได้เช่นเดียวกับเด็กปกติอื่นๆประมาณ ๒ ใน ๓ ส่วน บุคคลปัญญาอ่อนทุกคนมีความสามารถที่จะเรียน และฝึกอบรมได้ ถ้าเราได้จัดการ ศึกษาและฝึกอบรมที่ถูกต้อง เหมาะสมกับสภาพของเขา และเขาจะสามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้เช่นคนปกติทั่วไป

โสตทัศนวัสดุกับการศึกษาของคนปัญญาอ่อน

คนปัญญาอ่อนเป็นผู้ที่ไม่สามารถเรียนรู้สิ่งที่เป็นนามธรรมได้เท่ากับเด็กปกติ และสรุปหาเหตุผลไม่ค่อยเป็น ลืมง่าย ช่วงความสนใจสั้นมาก เด็กเรียนไม่ได้มากมายหลายเรื่องเช่นเด็กปกติ มีความสามารถจำกัด บริษัทไซโคมิ แวกคัมมอฮิล ได้ทำการทดลองและได้ผลว่า การเรียนรู้ของมนุษย์ได้จากประสาทตา ๙๕ % ประสาทหู ๑๑ % และทางประสาทสัมผัสอื่น ๆ อีก ๑๔ % ดังนั้นมนุษย์สามารถเรียนรู้ได้ทางประสาทตา มากกว่าประสาทหูเกือบ ๑ เท่า แต่ความสามารถในการจำเรื่องราวต่างๆภายหลังการเรียน มาแล้ว ๑๖ ชั่วโมง ปรากฏว่า ผู้ที่ได้ออกเสียงตัวเองจะจำเรื่องราวที่เรียนมาได้ถึง ๙๐ % ถ้าได้เห็นและได้ฟังจะจำได้ ๕๐ % แต่ถ้าได้เห็นอย่างเดียวจะจำได้เพียง ๑๐ % เท่านั้น

จากผลการทดลองนี้จะเห็นว่า แม้คนปัญญาอ่อนจะมีโอกาสในการเรียนรู้มากที่สุดก็จริง แต่จะจำสิ่งที่เรียนมาแล้วได้ภายในเวลาอันสั้น ทั้งสิ่งที่คุณปัญญาอ่อนจะต้องเรียนรู้มีมากกว่า เด็กปกติมาก ดังเช่นที่ Bowley ได้กล่าวไว้ว่า " เด็กปกติไปโรงเรียนเพื่อจุดมุ่งหมายที่จะเรียนรู้สิ่งใหม่ๆ เพื่อพัฒนาความคิด ความสามารถ และเรียนรู้ทักษะทางสังคมให้มากขึ้น แต่เด็กปัญญาอ่อนเข้าโรงเรียนเพื่อฝึกช่วยตัวเอง เพื่อเรียนรู้วิธีการติดต่อ และ

^๑ Bowley , Agatha H. and Gardener , Leslie , The Young Handicapped Child (2nd. ed. Edinburg & London ; E.& S. Livingtone Ltd., 1969) p.46

การอยู่ร่วมกับคนอื่น และเพื่อเรียนรู้ทุกสิ่งทุกอย่างที่จำเป็นในการดำรงชีวิตในสังคมมนุษย์ " ฉะนั้น เพื่อที่จะให้เด็กปัญญาอ่อนมีความรู้ ทักษะเท่าเทียม หรือใกล้เคียงกับเด็กปกติ วยเดียวกัน การสอนเด็กปัญญาอ่อนจึงจำเป็นต้องหาวิธีการ ที่จะทำให้สอนได้เนื้อหาวิชา ใดมากที่สุด และใช้เวลาอันน้อยที่สุดเท่าที่จะเป็นไปได้

Edgar Dale กล่าวไว้ว่า โสตทัศนวัสดุจะช่วยให้เกิดความจำ จำได้นาน มีความเข้าใจเพิ่มขึ้น ใช้เวลาน้อยลง ผู้เรียนเกิดความกระตือรือร้นที่จะเรียน และ ผู้เรียนเกิดความคิดสร้างสรรค์เอง จากข้อความดังกล่าวข้างต้นจะเห็นได้ว่า โสตทัศน- วัสดุเป็นสิ่งที่ช่วยในการศึกษาของคนปัญญาอ่อนดำเนินไปสู่จุดมุ่งหมายที่วางไว้ได้

นอกจากนั้น นักการศึกษายังเชื่อว่าการเรียนการสอนจะบรรลุถึงวัตถุประสงค์ ด้วยดีนั้น นอกจากจะสอนตามความต้องการ และความสามารถ ความสนใจของผู้เรียน โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลแล้ว ยังต้องสอนให้นักเรียนมีประสบการณ์มาก ที่สุดเท่าที่จะเป็นไปได้ ทั้งนี้เพราะมนุษย์เรียนรู้จากการที่ตนเองได้มีปฏิริยาต่อสิ่งแวดล้อมที่ตนพอใจในสภาวะการณ์ต่างๆกัน ความเปลี่ยนแปลงนี้เองเรียกว่า ประสบการณ์ ๒

เนื่องจากหลักสูตรกำหนดรายวิชาให้เรียนในแต่ละชั้นมากขึ้น จึงเป็นการยากที่ ุครูจะนำนักเรียนไปพบกับประสบการณ์ตรง (Direct Experience) ได้อย่างครบ- ถ้วนในเวลาอันจำกัด จึงจำเป็นต้องใช้ประสบการณ์อ้อม หรือประสบการณ์รอง (Contrived Experience) เข้าช่วย ซึ่งประสบการณ์นี้ส่วนใหญ่ได้จาก -

๑ Dale , Edgar , Audio - Visual Method in Teaching (New York: Dryder Press ,Inc , 1950) p. 53

๒ Bossing Nelson L., Principle of Secondary School (New York : Prentice - Hall Inc., 1949)p. 78

อุปกรณ์โสตทัศนทั้งสิ้น

เมื่ออุปกรณ์โสตทัศนเป็นสิ่งจำเป็นต้องใช้ในการสอนเด็กปกติแล้ว การสอนเด็กปัญญาอ่อนซึ่งเป็นคนขาดพัฒนาการทางกานสมอง ทำให้การเรียนรู้ประสบการณ์ตรงในชีวิตประจำวันมีน้อยมาก สิ่งที่ต้องเรียนรู้จึงมีมากกว่าเด็กปกติทั้งประสาทสัมผัสของคนปัญญาอ่อนยังมีน้อยกว่าคนปกติอีกด้วย โสตทัศนวัสดุจึงมิใช่เพียงสิ่งที่จะส่งเสริมการเรียนรู้ของคนปัญญาอ่อนให้ดีขึ้นเท่านั้น หากแต่เป็นสิ่งจำเป็นสำหรับการสอนคนปัญญาอ่อน ดังนั้นผู้วิจัยจึงได้เลือกทำการวิจัยเกี่ยวกับการผลิต และการใช้โสตทัศนวัสดุของครูในโรงเรียนเด็กปัญญาอ่อน

การเรียนการสอนของเด็กโรงเรียนปัญญาอ่อน จะใช้โคผลดีเพียงใด จำเป็นต้องมีครูเป็นผู้คอยให้คำแนะนำช่วยเหลือ และสิ่งที่จะช่วยครูให้ถ่ายทอดความรู้ให้นักเรียนที่มีปัญญาอ่อนโคผลดี จำเป็นต้องใช้โสตทัศนอุปกรณ์ดังโศภกล่าวมาแล้วข้างต้น สำหรับครูที่จะใช้ในการวิจัยนี้ จะโคมาจากโรงเรียนปัญญาอ่อน ๒ โรงเรียน ที่อยู่ในประเทศไทยปัจจุบัน ซึ่งโคแก่โรงเรียนปัญญาอ่อน และโรงเรียนราชานุกูล ซึ่งอยู่ในเขตกรุงเทพมหานคร เพื่อที่จะให้โครับข้อมูลที่มีประโยชน์ดังโศภกล่าวข้างต้น จึงโคกำหนดวัตถุประสงค์ของการวิจัยในครั้งนี้อย่างนี้

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อโคศึกษาถึงความต้องการและขอเท็จจริงต่างๆเกี่ยวกับการผลิต และการใช้โสตทัศนวัสดุของครูในโรงเรียนเด็กปัญญาอ่อน

^๑Schuller , Charles F., The School Administration and His Audio - Visual Program (Department of Audio - Visual Instruction National Education Association Washington D.C. 1954) p.5

วิธีดำเนินการ

๑. ค้นคว้าจากตำรา เอกสาร และการวิจัยที่เกี่ยวข้องกับ โสทัดต้นวัสดุ การศึกษาของคนปัญญาอ่อน และการใช้โสทัดต้นวัสดุในโรงเรียนเด็กปัญญาอ่อน

๒. ติดต่อขอทราบรายละเอียดเกี่ยวกับโรงเรียนเด็กปัญญาอ่อนจากแผนกศึกษา-สงเคราะห์ กองการศึกษาพิเศษ กรมสามัญ กระทรวงศึกษาธิการ, ศูนย์ฝึกอาชีพบุคคล-ปัญญาอ่อนวัยรุ่น จังหวัดปทุมธานี, สถานสงเคราะห์เด็กอ่อน จ.นนทบุรี, สถานสงเคราะห์เด็กพิการทางสมอง และปัญญา จ.นนทบุรี, โรงพยาบาลเด็กปัญญาอ่อน, ศูนย์สุขวิทยาจิต, หน่วยศึกษานิเทศก์ กรมสามัญศึกษา, กรมประชาสัมพันธ์ ฯลฯ

๓. ติดต่อขอทราบรายละเอียดเกี่ยวกับการศึกษาของคนปัญญาอ่อน จากผู้บริหารการศึกษาของโรงเรียนเด็กปัญญาอ่อนทั้ง ๒ แห่ง

๔. สัมภาษณ์อาจารย์ในโรงเรียนเด็กปัญญาอ่อน และสังเกตการณ์ด้านบุคคลากรสภาพห้องเรียน การเรียนการสอน เพื่อศึกษาเทคนิคการสอน และการใช้โสทัดต้นวัสดุ-ประกอบการสอน พร้อมทั้งถ่ายสไลด์ประกอบการวิจัยครั้งนี้ด้วย

๕. สัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับงานด้านการศึกษา และการรักษาเพื่อขจัดความพิการของเด็กปัญญาอ่อน

๖. สร้างแบบสอบถามโดยปรึกษาอาจารย์ผู้ควบคุมการวิจัย เพื่อขอคำแนะนำในการสร้าง และปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่อง

๗. นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นไปทดลองใช้ เพื่อนำมาพิจารณาปรับปรุงอีกครั้งหนึ่ง

๘. นำแบบสอบถามที่แก้ไขแล้วไปทำการสอบถามประชากรเพื่อหาข้อมูล

๙. รวบรวมข้อมูล และทำการวิเคราะห์หาค่าทางสถิติ

๑๐. อภิปราย สรุปผล และเสนอขอเสนอแนะ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้ประกอบด้วยแบบสอบถามแบบต่าง ๆ จำนวน ๓ ชุดคือ

๑. แบบสอบถามเลือกตอบ เกี่ยวกับการผลิต และการใช้โสตทัศนวัสดุของครู-โรงเรียนเด็กปัญญาอ่อน มีลักษณะเป็นแบบเลือกตอบ แยกออกเป็น ๔ ตอนคือ

ตอนที่ ๑. เป็นคำถามเกี่ยวกับรายละเอียดส่วนตัวของครูโรงเรียนเด็ก-
ปัญญาอ่อน

ตอนที่ ๒. เป็นคำถามเกี่ยวกับการผลิต วิธีการใช้โสตทัศนวัสดุของครู-
โรงเรียนเด็กปัญญาอ่อน

ตอนที่ ๓. เป็นคำถามเกี่ยวกับปัญหาการผลิต และการใช้โสตทัศนวัสดุของ
ครูโรงเรียนเด็กปัญญาอ่อน

ตอนที่ ๔. เป็นคำถามเกี่ยวกับแหล่ง และการได้มาของโสตทัศนวัสดุของ
ครูโรงเรียนเด็กปัญญาอ่อน

๒. แบบสอบถามประกอบการสัมภาษณ์ โดยผู้วิจัยจะได้สัมภาษณ์แบบตัวต่อตัว
ประกอบแบบสอบถามแบบปลายเปิด จากครูโรงเรียนเด็กปัญญาอ่อนจากประชากรทั้งหมด
พร้อมทั้งสอบถามความคิดเห็น และข้อเสนอแนะจากครูทั้ง ๒ โรงเรียน

๓. แบบสอบถามประกอบการสังเกตของผู้วิจัย โดยผู้วิจัยจะได้นำแบบสอบถาม
ที่ได้สร้างขึ้น มีลักษณะเป็นแบบปลายเปิด ไปประกอบการสังเกตการสอนของครูโรงเรียน
เด็กปัญญาอ่อนในห้องเรียน

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นประชากรจากครูโรงเรียนเด็กปัญญาอ่อนที่มีอยู่ในประเทศไทยทั้ง ๒ โรงเรียน คือ โรงเรียนปัญญาวัชร และโรงเรียนราชานุกูล โดยจะสอบถามข้อมูลจากผู้สอนทั้งหมดจากทั้งสองโรงเรียนนี้ ซึ่งประกอบด้วยครูใหญ่ ครูประจำชั้น ครูประจำวิชาต่างๆทุกคน จำนวน ๒๕ คน คือ เป็นครูโรงเรียนปัญญาวัชร ๑๐ คน และครูโรงเรียนราชานุกูล ๑๕ คน

การเก็บรวบรวมข้อมูล

๑. รวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถาม นำมาประมวล แยกประเภท แล้วคำนวณหาค่าทางสถิติ โดยหาการอยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
๒. ผู้วิจัยจะเป็นผู้ดำเนินการเก็บข้อมูลจากการสัมภาษณ์ และการสังเกตด้วยตนเอง จากครูในโรงเรียนทั้ง ๒ แห่ง

ความสำคัญ และประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้ คาดหมายว่าจะได้ประโยชน์ที่สำคัญดังต่อไปนี้
ทราบปัญหาในการผลิตและการใช้วัสดุต้นวัสดุของครูในโรงเรียนเด็กปัญญาอ่อน และเป็นแนวทางสำหรับครูจะได้ทราบวิธีที่จะผลิต และใช้วัสดุต้นวัสดุให้เหมาะสมกับผู้เรียน

คำจำกัดความ

เด็กปัญญาอ่อน	หมายถึง	เด็กที่ด้อยกว่าเด็กปกติในด้านการเรียนรู้ และสังคม โดยเหตุที่มีเชาวน์ปัญญาคำ นับตั้งแต่ต่ำกว่าปกติเล็กน้อย และต่ำขนาดพอศึกษาเล่าเรียนได้บ้าง ไปจนถึงขั้นต่ำสุดที่สอนอะไรไม่ได้เลย
วัสดุต้นวัสดุ	หมายถึง	วัสดุ เครื่องมือ เพื่อช่วยให้เกิดกิจกรรม เกิดผลดีทางการเรียนการสอน และมีคุณค่าต่อการศึกษาในโรงเรียนเด็กปัญญาอ่อน ทำให้การเรียนการสอนมีประสิทธิภาพสูงขึ้น